

Заняття 2

АНТИЧНА ФІЛОСОФІЯ КЛАСИЧНОГО ПЕРІОДУ

ПЛАН

1. Сократ (трагічна доля, основні ідеї).
2. Платон (вчення про «ідеї», вчення про ідеальну державу).
3. Арістотель (метафізика, етика, політика).

До класичного періоду (V-IV ст. до н. е.) відносять творчість Сократа (470-399 рр. до н. е.), Платона (428-347 рр. до н. е.), Арістотеля (384-322 рр. до н. е.).

Опрацюйте літературу та розкрийте такі аспекти життя та творчості Сократа:

- 1) спосіб життя Сократа та особливості його філософії;
- 2) ідейна боротьба з софістами;
- 3) діалог як процес пошуку істини;
- 4) етичний раціоналізм.

Що таке сократівська іронія?

Як пов'язані іронія та майєвтика? Що є метою сократівського діалогу?

Діалог Платона «Апологія Сократа» розкриє вам зміст філософії та обставини особистого життя афінського мудреця.

Чому життя Сократа завершується трагічно? Яка подальша доля його ідей?

Основні твори **Платона** – «Апологія Сократа», «Бенкет», «Держава», «Федон». Платон уперше в історії європейської філософії створив теорію об'єктивного ідеалізму. Це вчення, що визнає існування духовного першоначала (або першоначал) поза та незалежно від свідомості людини.

Використовуючи посібники з філософії, розкрийте основні теми творчості Платона: вчення про «ідеї»; теорія пізнання; вчення про душу; вчення про державу. Яким постає світ, в

якому живуть люди, з точки зору теорії «ідей» Платона? В чому полягає значення розробки категорії «ідея»?

Основні твори **Арістотеля** – «Метафізика», «Фізика», логічні трактати «Органон», «Нікомахова етика», «Політика». Це перший мислитель в історії світової філософії, який здійснив узагальнення та систематизацію всіх наукових досягнень своїх сучасників та попередників. Арістотель зробив внесок не тільки у філософію, а й у фізику, психологію, біологію, педагогіку та інші галузі знання.

Зверніть увагу на такі аспекти філософського вчення Арістотеля:

- 1) критика теорії «ідей» Платона;
- 2) місце філософії в системі знань, предмет філософії;
- 3) вчення про матерію і форму;
- 4) вчення про причини;
- 5) фізика;
- 6) теорія пізнання;
- 7) соціальна проблематика.

Про зміст філософії періоду античної класики ви можете докладно дізнатися за допомогою підручника «Історія філософії» В.Г. Кременя, В.С. Афанасенка та ін. (с. 232-242), книги Б. Рассела «Історія західної філософії» (кн. 1, частина 2).